

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV

TIL

STATPED

FOR

2021

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Kunnskapssektorens målbilde	3
3. Overordnede utfordringer og prioriteringer	4
4. Statped's mål og særskilte aktiviteter i 2021	7
Hovedmål 1	7
Hovedmål 2	7
Øvrige føringer, inkludert tverrdepartementale føringer	7
Andre særskilte aktiviteter i 2021	8
5. Tildeling av midler	9
5.1. Generelle økonomiske føringer	9
5.2. Økonomiske rammer til Statped	9
6. Økonomiforvaltning og føringer	11
6.1. Fellesføring for alle statlige virksomheter	11
6.2. Fellesføring for virksomheter underlagt KD	11
7. Økonomiske og administrative fullmakter	13
7.1. Fullmakter	13
7.2. Disponering av budsjettmidlene for 2021	13
8. Rapportering	15
8.1. Årsrapporten	15
8.2. Tertialrapporteringene	15
9. Styring, dialog og samarbeid	17
9.1. Etatsstyringsmøter	17
Vedlegg 1	18
Oppdragsbrev fra Utdanningsdirektoratet	18
Særskilte aktiviteter	18
Vedlegg 2	19
Rapporteringsfrister for 2021	19

1. Innledning

Kunnskapsdepartementet viser til Innst. 12 S (2020-2021), Prop. 1 S (2020-2021) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021). I tildelingsbrevet formidles økonomiske rammer og en nærmere beskrivelse av vår styring av Statped i 2021.

Tildelingsbrevet gir en overordnet oversikt over hva Statped skal oppnå for gjeldende år. Statped kan også motta nye tildelinger og oppdrag gjennom året gjennom tillegg til tildelingsbrev.

I Meld. St. 6 (2019 – 2020) *Tett på – tidlig innsats og inkluderende felleskap i barnehage, skole og SFO* har regjeringen høye ambisjoner for å lykkes med å gi gode, tilpassede tilbud til alle barn og elever. Et fellestrekk for tiltakene i meldingen er å bringe kompetanse nærmere barna og elevene. Barnehager, skoler og det lokale støttesystemet har den viktigste rollen når det gjelder å fange opp og følge opp barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. De gode løsningene må utvikles i kommunene og fylkeskommunene som har ansvar for barnehage- og opplæringstilbudene.

Det er et mål i meldingen at kompetansen i Statped skal utnyttes enda bedre i utdanningssystemet vårt. Statpeds mandat skal derfor bli mer avgrenset og tydelig. Statpeds tjenester skal bidra til at barn og elever med varige, omfattende eller særlig komplekse behov skal få et godt tilpasset tilbud i et inkluderende felleskap i barnehage og grunnopplæringen. Dette vil få konsekvenser for organiseringen av Statped, tjenestetilbudet og Statpeds bidrag til kompetansespredning. I en overgangsperiode på fem år (til og med 2024) skal Statped bli endret i takt med kompetansebygging i kommuner og fylkeskommuner. Statped skal bidra inn i arbeidet med kompetanseløftet i kommunene i overgangsperioden.

Nytt mandat for Statped er under utarbeidelse og vil foreligge i begynnelsen av 2021. I den forbindelse vil det komme endringer i ulike styringsdokumenter til Statped i løpet av året, herunder vil det bli gitt tillegg til tildelingsbrev.

Kunnskapsdepartementet har hatt ansvaret for å legge til rette for den første fasen av omstillingen. Fra 1. februar 2021 vil dialog mellom Statped og KD om omstillingen skje i den ordnære styringslinjen.

Et godt samarbeid mellom Statped og Utdanningsdirektoratet er avgjørende for å få til en god omstillingsprosess og for å lykkes i det videre arbeidet med å bringe kompetansen nærmere barn og unge. Virksomhetene må ha gode samarbeidsarenaer og -rutiner i det videre arbeidet.

Endringene i Statped har også konsekvenser for Utdanningsdirektoratet. Utdanningsdirektoratet skal ta et større ansvar for kunnskapsutvikling, veiledning og formidling av kunnskap innenfor spesialpedagogikk og inkluderende praksis, samt kompetanseutvikling og støtte til utvikling av lokale støttesystemer.

2. Kunnskapssektorens målbilde

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. Virksomheten må derfor gjøre seg kjent med det samlede målbildet med visjon, overordnede mål og mål for politikkområdene slik det er presentert i hovedinnledningen i Prop. 1 S (2019–2020)

Sektormål for barnehagen er:

- Alle har et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø
- Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet

Sektormål for grunnskolen er:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle lykkes i opplæringen og utdanningen

Det overordnede målbildet for barnehagen og grunnskolen skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler.

Norge har, med bakgrunn i urfolks særlige rettigheter, en særlig forpliktelse til å ivareta samiske barns og foreldres interesser. Statped skal bidra til å følge opp disse forpliktelsene for barnehage og grunnskole.

Utdanningspolitikken omfatter virkemidler for å sikre gode pedagogiske tilbud for alle barn og unge uavhengig av forutsetninger. Virkemidlene er spredt mellom flere departementer, regionale og kommunale aktører, partene i arbeidslivet og enkeltbedrifter. For å møte utfordringene i utdanningspolitikken er det behov for samarbeid mellom flere aktører på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

3. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Departementet ber Statped sette seg godt inn i Prop. 1 S (2020–2021) hvor mange viktige utviklingstrekk, tiltak og strategier som er viktig for Statpeds virksomhet, er beskrevet. I dette kapitlet omtaler departementet noen utfordringer og prosesser som KD vil ha spesielt stor oppmerksomhet på i 2021, og som dermed vil påvirke de underliggende virksomheter og prioriteringer i det kommende året. Dette kapitlet er identisk i tildelingsbrevene til Statped, Utdanningsdirektoratet og FUG/FUB.

Støtte og veilede i lys av korona

Når barnehager og skoler er underlagt begrensninger av smittevern hensyn, har det betydning for hvordan driften kan organiseres. Det er derfor vedtatt midlertidige regler om tilpasninger i regelverket om barnehager og grunnsopplæringen. I tillegg er det gitt anbefalinger i smitteveiledere for barnehager og skoler. Det er stort behov for informasjon og veiledning om hva som gjelder, og hvordan skole- og barnehageeiere bør gå fram for å unngå smittespredning og sikre at barn og elever får oppfylt sine rettigheter og kan motta et godt tilbud i barnehage og skole. Det har særlig vært utfordringer forbundet med rettighetene til barn og unge med behov for et sammensatt tjenestetilbud og/eller som av andre årsaker er sårbare.

Handlingsplan og strategi for digitalisering i grunnsopplæringen

Det er fremdeles store forskjeller mellom kommunenes digitale modenhet og forskjeller skolene imellom i både praksis og i tilgang på kompetanse og infrastruktur (digitale enheter, verktøy og ressurser). Handlingsplanen for Digitaliseringsstrategien for grunnsopplæringen (2017-2021) inneholder tiltak som iverksetter viktige prosesser for å styrke arbeidet med digital infrastruktur, kompetanse og kunnskapsgrunnlag. Disse prosessene vil lede mot en ny strategi for Digitalisering i grunnsopplæringen som skal utarbeides i bred dialog med aktører fra kommunesektoren, interesseorganisasjonene og edtech-næringen.

Personvern og digitalisering

Ettersom teknologitettheten i skole og barnehage øker med nye digitale ressurser og tjenester som samler og behandler personopplysninger, blir personvernet stadig viktigere. Departementet er opptatt av at personvernregelverket (personopplysingsloven og personvernforordningen) blir implementert og etterlevet på en god måte i departementets sektorer.

Inkluderende pedagogisk tilbud til alle barn og elever

Oppfølging av Meld. St. 6 (2019-2021) blir viktig i 2021. Udir utvikler et varig kompetanseløft i kommuner og fylkeskommuner rettet særlig mot barnehager, skoler og PP-tjenester, som skal bygges opp over fem år. Statped skal bidra i kompetanseløftet i oppbyggingsfasen og får et tydeligere og mer avgrenset mandat. Disse tiltakene skal bidra til at kompetansen kommer nærmere barna og elevene. Det skal også opprettes et senter for forskning på spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Å jobbe godt med inkluderingsperspektivet på alle nivåer i systemet er avgjørende for å lykkes med målene i meldingen. De statlige virkemidlene må ivareta mangfoldet blant barn og elever. Utdanningsdirektoratet har en sentral rolle i dette arbeidet fordi de forvalter virkemidlene. Statped er viktig for å bringe spisskompetanse og erfaringer fra praksis inn i arbeidet med å utvikle virkemidlene. Et godt samarbeid mellom Utdanningsdirektoratet og Statped er avgjørende.

Kompetansetiltakene i barnehage og grunnsopplæring

De siste årene har det vært store endringer i hvordan kompetansetiltak blir utviklet i og for barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Det er blant annet etablert en regional ordning for kompetansetiltak i barnehagesektoren og en desentralisert ordning for kompetansetiltak for grunnsopplæringen. Fra 2021 vil ordningene inngå i et felles regelverk for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring, sammen med det nye kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. I tillegg etableres det eget regelverk for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i yrkesfag i videregående opplæring.

Trygge og gode barnehage- og skolemiljø

Forskning indikerer at det er kvalitetsforskjeller i norske barnehager, og at for mange av

barnehagebarna ikke har et tilstrekkelig godt og utviklende barnehagemiljø ved at de eksempelvis opplever gjentatt utestenging fra lek. I Prop 96 L (2019-2020) ble det vedtatt bestemmelser i barnehageloven som skal bidra til å sikre at barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Dette omfatter krav om nulltoleranse mot krenkelser, krav om å arbeide forebyggende og en aktivitetsplikt.

Selv om vi har sett en liten nedgang i mobbetallene de siste årene, er det fortsatt mange barn som ikke har det trygt og godt på skolen. Derfor er det viktig at skoler og kommuner jobber jevnt og systematisk for å utvikle inkluderende fellesskap, og forebygge, oppdage og stoppe alle typer krenkelser så tidlig som mulig.

Fagfornyelsen

Fagfornyelsen skal legge bedre til rette for faglig forståelse og dybdelæring og bidra til et verdiløft i hele grunnopplæringen. De nye læreplanene skal også bli et bedre arbeidsverktøy for lærerne og instruktører og gi god støtte til opplæring og vurdering av elevene og lærlingene. I juni 2020 fastsatte Kunnskapsdepartementet eksamensordninger i fagene og flere endringer i bestemmelsene om vurdering og eksamen som sammen skal støtte opp under intensjonene i fagfornyelsen. Det er grunn til å anta at koronasituasjonen har påvirket skolens planlegging og innføring av fagfornyelsen. Det er viktig at nasjonale myndigheter viser forståelse for situasjonen, samtidig som vi uttrykker forventninger om at fagfornyelsen er et prioritert utviklingsområde.

Kvalitet i barnehagen

Forskning på kvalitet i norske barnehager viser at det på tross av ulike satsinger fremdeles er vedvarende utfordringer i arbeidet med å sikre likeverdig kvalitet for alle barn i tråd med lov og rammeplan. Det er behov for å se samlet på hva kunnskapsgrunnlaget og pågående evalueringer sier om hva som virker, for å legge grunnlag for videre utvikling av sektoren. Våren 2021 planlegges det for dialog med sektor om hvordan løfte barnehagesektoren frem mot 2030.

Regulering av private barnehager og oppbygging av nasjonalt økonomisk tilsyn med private barnehager
Stortinget har vedtatt å opprette et nasjonalt økonomisk tilsyn for private barnehager, og at kravene som stilles til bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling tydeliggjøres. Endringene skal sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling kommer barna til gode.

Kvalitet i skolen

Regjeringen følger opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 886 (2017-2018) og har startet en gjennomgang av kvalitetsvurderingssystemet i lys av fagfornyelsen. Gjennomgangen skjer i samarbeid med referansegruppen for fagfornyelsen, der partene i skolesektoren er representert. Utdanningsdirektoratet skal bidra til at gjennomgangen kan utføres i tråd med anmodningsvedtaket. Dette krever et tett samarbeid med departementet og referansegruppen gjennom hele prosessen.

Ny opplæringslov

Opplæringslovutvalget leverte sin utredning i desember 2019. Departementet følger opp utredningen i 2021 med et høringsnotat om forslag til ny opplæringslov. Utdanningsdirektoratet deltar i arbeidet og har et særlig ansvar for arbeidet med revisjon av forskrift til opplæringsloven og med støtte til innføring av ny lov med forskrift.

Videregående opplæring

Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om videregående opplæring i et livslangt læringsperspektiv våren 2021. I meldingen vil regjeringen fremme forslag til en fullføringsreform som skal legge til rette for at målet om at 9 av 10 fullfører og består videregående opplæring innen 2030 kan nås. Innholdet i videregående skal i enda større grad gi ungdom og voksne god og relevant kompetanse for videre utdanning, arbeidsliv og livslang læring. En fullføringsreform betyr at fylkeskommunene får et større ansvar for hele ungdomskullet uavhengig av om de er i videregående opplæring eller utenfor opplæring og arbeid.

Utdanningsløftet

Utdanningsløftet er en storstilt satsing på økt kapasitet i utdanningene på alle nivåer i utdanningssystemet og på kompetansetiltak for permitterte og ledige. Tiltakene skal blant annet motvirke de negative effektene av krisen for lærlinger og for avgangskullet i videregående opplæring. I tillegg er det flere tiltak rettet mot voksne som har behov for mer videregående opplæring.

Utdanningsdirektoratet har ansvar for følgende tiltak som inngår i Utdanningsløftet:

- Fagbrev som elev som er et nytt tilskudd for å gi et utvidet, likeverdig tilbud for de som ikke får læreplass.
- Videreføring av ekstraordinær økning i lærlingtilskudd fra høsten 2020 til våren 2021

4. Statpeds mål og særskilte aktiviteter i 2021

Dette kapitlet gir mål for Statpeds virksomhet, styringsparametere og særskilte aktiviteter for 2021. Målene for 2021 er de som ligger i Prop. 1 S for 2021.

I forbindelse med omstillingen av Statped vil det kunne komme endringer i løpet av 2021. I Meld. St. 6 (2019 – 2020) *Tett på* har regjeringen høye ambisjoner for å lykkes med å gi gode, tilpassede tilbud til alle barn og elever. Statpeds tjenester og kompetanse skal bli rettet mot små og særlig spesialiserte fagområder. Dette vil få konsekvenser for organiseringen av Statped, tjenestetilbudet og Statpeds bidrag til kompetansespredning. Det er viktig å ha en god balanse mellom drift og omstilling. Statped må følge omstillingen tett og sette i verk risikoreduserende tiltak når det er nødvendig. Departementet har høye forventninger til omstillingen og ønsker rapportering som ivaretar målene og som tydeliggjør endring og utvikling som følge av omstillingen. Det er derfor lagt inn styringsparametere og rapporteringskrav knyttet til omstillingen.

Statped må gjøre seg kjent med gjeldende nasjonale strategier, handlingsplaner og stortingsmeldinger som berører virksomhetens mål eller hvor Statped skal bidra av andre grunner.

Oppdrag som er gitt tidligere, gjentas ikke, og frister som tidligere er satt, gjelder inntil annet er formidlet fra Kunnskapsdepartementet.

Det faste oppdraget for Statped videreføres inntil videre slik det ble gitt i tildelingsbrevet for 2020. Omstillingen vil føre til endringer i Statpeds faste oppdrag. Departementet tar sikte på at omtalen av faste oppdrag revideres og omtales i revidert virksomhets- og økonomiinstruks i løpet av 2021.

Hovedmål 1

Barnehage- og skoleeiere får målrettede tjenester på det spesialpedagogiske området

Styringsparametere:

- informasjon om måloppnåelse og fremdrift for prioriteringene under målet
- antall tjenester gitt av Statped
- antall skriftlige klager på gitte tjenester mottatt hos Statped
- gjennomsnittlig saksbehandlingstid for søknader til Statped
- gjennomsnittlig ventetid på individbaserte tjenester
- utvikling av tjenestetilbud i tråd med nytt mandat
- samarbeid og arbeidsdeling mellom Statped og helsetjenesten
- utfasing av arbeidsområder som følge av nytt mandat

Hovedmål 2

Barnehage- og skoleeiere har ansatte som får kunnskap og kompetanse som fremmer utvikling og inkludering knyttet til det spesialpedagogiske området

Styringsparametere:

- informasjon om måloppnåelse og fremdrift for prioriteringene under målet
- antall kurs arrangert av Statped
- deltakere på kurs arrangert av Statped
- samarbeid med kommunale og fylkeskommunale aktører

Øvrige føringer, inkludert tverrdepartementale føringer

Senter for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Et senter for forskning på spesialpedagogikk og inkluderende praksis vil opprettes i 2021.

Senter for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal være med å styrke den spesialpedagogiske forskningen og øke forskningskvaliteten, -kompetansen og -kapasiteten på feltet. For å ivareta praksisnærhet skal Statped samarbeide med senteret.

Organisering og lokalisering i Statped

Statped får et nytt mandat og redusert driftsbudsjett, og må derfor gjennomføre en omfattende omstilling de kommende årene som både vil kunne påvirke organisering og lokalisering.

Med utgangspunkt i Tillegg til tildelingsbrev 2020-005 og Retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser skal Statped ha sendt KD en fremdriftsplan for gjennomføring av sitt arbeid med organisering og lokalisering innen 15.3.2021. Det legges opp til et oppfølgingsmøte med dette som tema i mars.

Sammenhengende digitale tjenester

Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025 Én digital offentlig sektor vektlegger utvikling av sammenhengende digitale tjenester, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, som tar utgangspunkt i livshendelser. I strategien pekes det ut syv livshendelser der utviklingen av sammenhengende digitale tjenester skal prioriteres i strategiperioden.

Statped skal følge opp livshendelsen *Alvorlig sykt barn* i samarbeid med Helsedirektoratet og andre relevante aktører jf. regjeringens digitaliseringsstrategi (2019 – 2025). Målgruppen for prosjektet er barn og familier med barn med behov for sammensatte tjenester.

Aktiviteter og oppdrag gitt fra Utdanningsdirektoratet

Statped skal arbeide med aktiviteter og oppdrag som tidligere er gitt fra Utdanningsdirektoratet og som videreføres i 2021. Rapportering sendes Utdanningsdirektoratet.¹

Krav til rapportering framkommer i kap. 7.

Andre særskilte aktiviteter i 2021

Statped skal følge opp medvirkning og dialog om utviklingen av Statped med kommuner og fylkeskommuner på egnede arenaer.

¹ Oversikt av aktiviteter og tiltak ligger i vedlegg 1

5. Tildeling av midler

5.1. Generelle økonomiske føringer

Stortinget vedtok 14. desember 2020 bevilgningene på postene under Kunnskapsdepartementets kapitler i statsbudsjettet for 2021. Det vises til Innst. 12 S (2020–2021), Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Departementet stiller midlene som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for Statped. Tildelingen innebærer at Statped har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik det er konkretisert i tildelingsbrevet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Det er i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2021-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

- 01-poster: 2,5 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21-poster: 3,2 pst.
- 45-poster: 2,8 pst.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet er videreført med på 0,6 pst. fra 2020 til 2021. Departementet forventer at effektivisering ikke fører til redusert kvalitet i tjenesteproduksjonen.

5.2. Økonomiske rammer til Statped

Alle beløp som gjelder tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner.

Kap 230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem

Post	Betegnelse	Tildeling 2021
Post 01	Driftsutgifter	611 401
Post 21	Spesielle driftsutgifter	35 995
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold	9 678
Sum		657 074

Post 01

Tildelingen gjelder drift av Statped, kjøp av tjenester og ventelønn og lønn etter rettsvilkårsavtalen for overtallige.

Bevilgningen på posten er redusert med 25 mill. kroner som er omdisponert til kompetanseløftet i kommuner og fylkeskommuner, jf. Meld. St. 6.(2019-2020). Videre er bevilgningen redusert med 5 mill. kroner på bakgrunn av at Statped skal avvikle arbeidet med forskning og forskningsrettet utviklingsarbeid, dette er omdisponert til Forskningsrådet og Utdanningsdirektoratet.

Post 21

Tildelingen gjelder oppdragsvirksomhet. Inntekter fra oppdragsvirksomheten føres under kap. 3230 post 01.

Kap 3230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem

Post	Betegnelse	Tildeling 2021
Post 01	Inntekter fra oppdrag	35 984
Post 02	Salgsinntekter o.a.	11 064
Sum		47 048

Post 01

Inntekter som føres på posten skal gjelde oppdrag Statped utfører for kommuner, fylkeskommuner, høyskoler, universitet m.m., jf. kap. 230 post 21 overfor.

Post 02

Inntekter som føres på posten skal gjelde salg av læremidler og elevprodukter, salg fra kantine, utleie av lokaler, inntekter fra hjelpemiddeltilpasning og inntekter fra kurs.

Kap. 222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2021
Post 01	Driftsutgifter	25 207
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	337
Sum		25 544

Tildelingen gjelder drift av Diamanten skole for elever med døvblindhet.

Kap. 3222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2021
Post 02	Salgsinntekter	651
Sum		651

Inntekter knyttet til Diamanten skole for elever med døvblindhet.

6. Økonomiforvaltning og føringer

Statped's økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*², veilederen *Statlig budsjettarbeid*³, *Reglement for økonomistyring i staten*⁴ med tilhørende bestemmelser⁵ og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Statped⁶.

Departementet viser til føringer i Kommunal- og moderniseringsdepartementets [retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon](#).

Departementet viser videre til føringer i Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

Følgende dokumenter skal publiseres på både regjeringen.no og virksomhetenes egne nettsider:

- Instruks fra overordnet departement
- Tildelingsbrev, inkl. ev. supplerende tildelingsbrev eller tillegg til tildelingsbrev, så snart brevene er sendt
 - Årsrapport innen 1. mai
 - Revisjonsberetning innen 1. mai eller så snart den foreligger etter 1. mai

Statped skal vurdere risiko av eget arbeid. I tråd med dette skal det iverksettes tiltak ved høy risiko slik at arbeidet med de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet blir nådd.

6.1. Fellesføring for alle statlige virksomheter

Fellesføringer i 6.1 er føringer regjeringen beslutter skal formidles til samtlige statlige virksomheter. Føringer i kap. 6.2 er føringer som skal gå til samtlige virksomheter underlagt KD. Dette skiller disse føringene fra føringer i kap. 4.

Inkluderingsdugnaden

Statped skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Statped skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Dersom Statped har hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt antall nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Statped skal rapportere i tråd med veiledningen (<https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>).

Dette er samme innhold som i fellesføringen for 2020.

FNs bærekraftsmål

Regjeringen skal våren 2021 legge frem en stortingsmelding og en nasjonal handlingsplan for hvordan Norge skal nå bærekraftsmålene innen 2030. Handlingsplanen vil legge opp til en forsterket innsats fra alle aktører i samfunnet frem mot 2030. Statped skal i årsrapporten for 2021 synliggjøre hvordan deres virksomhet bidrar til å innfri bærekraftsmålene.

6.2. Fellesføring for virksomheter underlagt KD

² Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

³ Utgitt av Finansdepartementet og sist oppdatert mars 2014 (publikasjonskode R-0634 B)

⁴ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, sist endret 5. nov. 2015

⁵ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, sist endret 5. nov. 2015

⁶ Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1.1.2020

Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

Statped skal jobbe systematisk med sikkerhet og beredskap, herunder både samfunnssikkerhet og sikkerhet etter sikkerhetsloven. [Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor](#) skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet.

Informasjonssikkerhet skal være en integrert del av arbeidet. Alle KDs underliggende virksomheter er underlagt [sikkerhetsloven](#), jf. § 1-2 i loven, og skal derfor ha et styringssystem for sikkerhet, jf. § 3 i [forskriften til loven](#). Styringssystemet skal være tilpasset risiko, egenart og de verdier som må beskyttes. For flere detaljer, se NSMs [Veileder for sikkerhetsstyring](#).

Statped skal i årsrapporten for 2021 rapportere om følgende:

1. Når reviderte Statped sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
2. Når reviderte Statped sist sitt krise- og beredskapsplanverk? Beskriv kort hva planverket omfatter.
3. Når gjennomførte Statped sist kriseøvelse? Beskriv kort de viktigste læringspunktene fra evalueringen av øvelsen.

Håndtering av covid-19-pandemien

Statped skal evaluere egen håndtering av covid-19-pandemien og påse at læringspunkter fra evalueringen følges opp. [DSBs mal for evaluering av covid-19](#) kan gi inspirasjon til arbeidet. Evalueringen skal være tilpasset virksomhetens egenart. Statped skal i årsrapporten for 2021 orientere kort om hvordan evalueringen ble gjennomført og de viktigste læringspunktene.

Gjenbruk og viderebruk av data

Som oppfølging av konseptvalgutredningen om deling av data i kunnskapssektoren, har Unit fått i oppdrag fra KD å gjennomføre et forprosjekt om infrastruktur for deling av data. En viktig forutsetning for å lykkes med bedre deling av data, er at alle KDs virksomheter prioriterer arbeidet med å realisere «orden i eget hus», jf. kap. 1.2 i digitaliseringsrundskrivet. Unit skal koordinere arbeidet med «orden i eget hus» i kunnskapssektoren.

Vekst i antall ansatte

Veksten i antall ansatte i statsforvaltningen skal være lavere enn den generelle sysselsettingsveksten, og antall ansatte i sentralforvaltningen skal være lavere i 2021 enn i 2017, jf. Granavolden-plattformen. Statped skal fortsette arbeidet med effektivisering og skal ikke øke antall ansatte justert for omorganiseringer. Det kan gjøres unntak for særskilt begrunnede økninger, for eksempel ifb. covid-19-pandemien. Ev. unntak skal som hovedregel ikke være varige.

7. Økonomiske og administrative fullmakter

7.1. Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

Kunnskapsdepartementet delegerer følgende fullmakter til Statped for budsjettåret 2021:

- overskride tildelingen på post 01 på de respektive utgiftskapitler (kap., 222 og 230) mot tilsvarende merinntekter på post 02 på de tilhørende inntektskapitler (kap. 3222 og 3230), jf. Innst. 12 S (2020–2021), jf. forslag til vedtak II nr. 1 Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet.

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Kunnskapsdepartementet delegerer følgende fullmakter til Statped for budsjettåret 2021:

- Overskride tildelingen på 21-postene med inntil 2 prosent på respektive utgiftskapitler mot tilsvarende merinntekter på post 01 på tilhørende inntektskapitler. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- Nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kreditt på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av Statped.
- Omdisponere inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 til post 45 under samme kapittel, jf. rundskriv R-110 fra Finansdepartementet.

Øvrige fullmakter

Kunnskapsdepartementet gir videre Statped for budsjettåret 2021 fullmakt til å:

- si opp leieavtaler.
- forhandle etter Hovedavtalen.
- godkjenne reiser i henhold til særavtale for reiser innenlands og særavtale for reiser til utlandet for statens regning.
- normere stillinger ved utlysing og tilsette i alle stillinger unntatt stillingen som direktør.
- innvilge studiepermisjon med full eller delvis lønn for inntil 12 måneder.
- inngå samarbeidsavtaler med UH-sektoren som finansieres gjennom oppdragsinntekter.

Ved vurdering av inngåelse av nye leieavtaler skal dette avklares med departementet.

Vesentlige organisatoriske endringer i virksomheten, endring i dimensjonering av ansatte og endringer av lokalisering, skal avklares med departementet før eventuelle endringer gjennomføres. Antallet og andelen ansatte i Oslo skal ikke øke.

Statped har fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statleg betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter, overslagsbevilgning*, jf. rundskriv R-116.

7.2. Disponering av budsjettmidlene for 2021

Statped skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Innst. 12 S (2020-2021), Prop. 1 S (2020-2021) for Kunnskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021), dette tildelingsbrevet og andre relevante dokumenter. Disponeringsplanen skal vise den planlagte disponeringen av bevilgede midler og hvordan disse bidrar til å nå fastsatte mål og prioriteringer gitt i dette tildelingsbrevet. Planen skal vise planlagte disponeringer fordelt på tiltak. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at midlene som stilles til disposisjon for Statped i 2021 danner grunnlag for Statpeds virksomhet. Midlene som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet.

Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med departementet.

8. Rapportering

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal Statped informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks Statped får kjennskap til slike avvik. Statped må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

8.1. Årsrapporten

Statped skal innen 15. mars 2021 utarbeide en årsrapport for 2020. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for innholdet i årsrapporten. Gjenpart av årsrapporten skal sendes til Riksrevisjonen. Årsrapporten med årsregnskapet skal publiseres på Statpeds nettsider.

Statped skal i årsrapporten rapportere på alle økonomiske, administrative og faglige krav til Statped, som er forankret i tildelingsbrev, supplerende tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2021. Årsrapporten skal gi grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2022. Omtalen av del III i årsrapporten skal inneholde:

- En overordnet vurdering av Statpeds bidrag til måloppnåelse på sektormålene nevnt i innledningen. Statped skal gi en vurdering av hvordan Statpeds samlede virkemidler og tiltak tas i bruk for å nå sektormålene, samt gi en vurdering av i hvilken grad Statped har lyktes med dette arbeidet.
- Vurdering av måloppnåelse på de mål som er satt for Statpeds virksomhet i kapittel 4. I rapporteringen skal det særlig legges vekt på vurdering av Statpeds prioriteringer for 2020 under hvert mål. Statped må også rapportere på de konkrete styringsparameterne som er satt. I tillegg må Statped gi en kvalitativ vurdering av måloppnåelse utover det som styringsparameterne gir av informasjon.
- Utkvittering av særskilte aktiviteter som er satt for 2020, jf. kap. 4. Statped skal vurdere nivå på rapporteringen ut fra formen på den enkelte aktivitet og hva Statped anser som relevant informasjon for departementet.
- En vurdering av interne prioriteringer som er gjort innenfor det faste oppdraget og hvilken effekt disse prioriteringene eventuelt har hatt.

8.1.1. Andre krav til årsrapporten

- Statped skal redegjøre status for omstillingsprosessen.
- Statped skal redegjøre for samarbeid med andre virksomheter, med sikte på god arbeidsdeling og effektivitet, som en del av endring av mandat.
- Statped skal redegjøre for ivaretagelsen av arbeidsmiljø og medbestemmelse under omstillingen.
- Statped skal redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Det vises Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder *Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*. Dette inkluderer også Statpeds lønnspolitikk.
- Statped skal rapportere om antall lærlinger per år i perioden 2019–2025, vurderinger knyttet til å øke antall lærlinger og innenfor hvilke fag, samt orientere om hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet.

8.2. Tertialrapporteringene

For hver måned i 2021 skal Statped rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv «Rapportering til Statsregnskapet for 2021» fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten sendes til postmottak@kd.dep.no

Statped skal utarbeide økonomirapporter til departementet som følger:

- Pr. 31. august 2021 med frist til departementet 25. september 2021, med prognose pr. 31. desember 2021 (2. tertialrapport).

- Pr. 31. desember 2021, med frist til departementet 1. februar 2022. Samtidig med denne rapporten må departementet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2021 til 2022 (3. tertialrapport).

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og Statped's disponeringsplan. Rapportene skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Sammen med økonomirapporteringene skal Statped oversende S-rapporten.

8.2.1. Andre krav til 2. tertialrapportering

Rapporten pr. 31. august 2021 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2020 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2021.

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindreforbruk og hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

Rapporten pr. 31. august skal også inneholde:

- Redegjøring av status for omstillingsprosessen.
- Rapportering om en foreløpig vurdering av måloppnåelser.
- Rapportering om vurdering av fremdrift og gjennomføring av prioriteringer under mål og tillegg til oppdragsbrev.
- Redegjørelse og vurdering for mål som eventuelt ikke er etter planene eller er i rute pr 31. august, årsaker til at dette ikke er oppnådd og tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen.
- Vurdering av risiko for at mål ikke blir nådd etter planene på årsbasis.
- Egenvurdering av status, framdrift og planer for oppdrag og arbeid med større prosesser.

8.2.2. Andre krav til 3. tertialrapportering

Rapporten pr. 31. desember må tydelig vise hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post samt særskilte prosjekter nevnt i tildelingsbrevet eller supplerende tildelingsbrev, slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebehov og hva som er faseforskyvninger.

Samtidig med tertialrapporteringen skal Statped sende søknad om overføring av ubrukte midler fra 2020 til 2021.

9. Styring, dialog og samarbeid

9.1. Etatsstyringsmøter

Kunnskapsdepartementet ønsker å avholde to etatsstyringsmøter med Statped i 2021 på følgende tidspunkter: 28. april, kl 12- 14 og 27. oktober, kl 12- 14.

Departementet kommer tilbake med dagsorden for møtene.

Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler mellom departementsråden og direktøren i Statped.

Departementet vil ta initiativ til å samarbeide med Statped om å utvikle retningslinjer for *Styring, dialog og samarbeid* som oppfølging av endring av styringsansvar mellom Kunnskapsdepartementet og Statped. I tillegg vil departementet også invitere Statped om å utvikle virksomhets- og økonomiinstruks, med utgangspunkt i økonomiinstruks og faste oppdrag.

Tidspunkt for kontaktmøter i 2021 avklares senere.

I tillegg til styringsmøter og kontaktmøter, kan det være aktuelt å gjennomføre faglige samarbeidsmøter på saksbehandlernivå.

Vedlegg 1

Oversikt av aktiviteter og tiltak som skal følges opp med Utdanningsdirektoratet

Oppdragsbrev fra Utdanningsdirektoratet

Oppdragsbrev S 01-19 – Styrke tegnspråk i barnehage og skole - stimuleringsordningen

Samlet varighet fram til høsten 2022.

- Utvelgelse av kommuner og fylkeskommuner. Frist; 27/2-20
- Utarbeide støttemateriell. Ferdigstilles før fagsamling for lærere
- Plan for veiledning av deltakerkommuner og fylkeskommuner. Frist; 2/3-20
- Bistå i oppstartssamling for barnehage- og skoleeier. Medio mars 2020
- Bidra i innhenting og systematisering av erfaringer i stimuleringsordningen. Frist; høst 2022

Særskilte aktiviteter

- Søknadsvurderinger av læremidler uten kommersielt grunnlag. Løpende oppdrag. Utlysning: <https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/tilskudd-til-laremidler/#Sarskild-tilrettelegging> Arbeidet koordineres av Utdanningsdirektoratet.

Vedlegg 2

Rapporteringsfrister for 2021

Tiltak	Frister
Økonomirapportering:	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
Tertialrapport pr. 31. august	25. september
Tertialrapport pr. 31. desember	1. februar
Andre rapporteringstidspunkt:	
Årsrapport for 2020	15. mars
Oversikt over kontoplan, jf. Rundskriv R-102 fra Finansdepartementet	28. februar
Andre frister:	
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2020 til 2021	1. februar 2021
Disponeringsplan for 2021	15. mars 2021
Utdanningsdirektoratet:	
Kriteriedata 2019-2020 (antall elever i statlige grunn- og videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt)).	3.mai 2021

Vedlegg 3

Innspill til budsjettarbeid

Statsbudsjettet 2021	
28. februar	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2021. Dersom det på årsbasis forventes overforbruk eller underforbruk på budsjettposter der Statped har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Statped kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettet for 2021 ble vedtatt av Stortinget.
Statsbudsjettet 2022	
2. januar	Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester.
15. april	Budsjettinnspill for 2022, herunder innspill til rammefordelingsforslag.
15. mai	Innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2022 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnopplæringen.
Statsbudsjettet 2023	
15. september	Innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2023.